

З А П И С Н И К

22. сједнице Комисије за спољну трговину и царине Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ, одржане 19. јула 2005. године

Сједница је почела у 12:00 часова.

Сједницом је председавао Петар Кунић, председавајући Комисије.

Сједници су присуствовали: Фатима Лехо, Изет Хаџић, Душанка Мајкић и Иво Лозанчић.

Оправдано одсуствовали са сједнице: Младен Поточник, Азра Хаџиахметовић, Ибрахим Ђедовић и Марија Перкановић.

Сједници су присуствовали: Сабрија Шерифовић, помоћник министра Министарства спољне трговине и економских односа, Чедомир Љубоје, шеф Одјељења за царинску тарифу у Министарству спољне трговине и економских односа и Емира Чешљар, секретар Комисије.

За сједницу Комисије је предложен и једногласно усвојен сљедећи

Д Н Е В Н И Р Е Д

1. Усвајање Записника 21. сједнице Комисије
2. Усвајање закључака на основу јавне расправе, одржане 7. јуна 2005. године, о Информацији о резултатима имплементације Закона о допунама Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине, који се односи на увоз меса (реализација Закључка 21. сједнице Комисије)
3. Разматрање Кратке анализе спољнотрговинске размјене БиХ-Стање трговинског дефицита БиХ и мјере за његово смањење, достављене од Савјета министара БиХ по закључку 53. сједнице Представничког дома
4. Разматрање Анализе резултата одлука Савјета министара БиХ о привременој обустави нулте царинске стопе по Уговору о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске односно Споразума о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе, по закључку 53. сједнице Представничког дома
5. Избор другог замјеника председавајућег Комисије за спољну трговину и царине
6. Текућа питања.

Председавајући Комисије је напоменуо да сједница сазвана за 18. јули 2005. у 14:00 сати ради недостатка кворума није одржана, па је договорено да се иста одржи 19. јула 2005. године у паузи засједања 62. сједнице Представничког дома.

Ад-1

Записник 21. сједнице Комисије усвојен је једногласно, без примједби.

Ад-2

Усвајање закључака на основу јавне расправе, одржане 7. јуна 2005. године, о Информацији о резултатима имплементације Закона о допунама Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине, који се односи на увоз меса (реализација Закључка 21. сједнице Комисије)

Комисија за спољну трговину и царине, као надлежна комисија, на својој 21. сједници, која је одржана 17. маја 2005. године разматрала је **Информацију о резултатима имплементације Закона о допунама Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине, која се односи на увоз меса**, (допис Савјета министара БиХ - Министарства спољне трговине и економских односа број 04-2-02-4357/05 од 15.04.2005.године).

С обзиром да је наведена Информација изазвала изузетно велику пажњу јавности, као и низ веома различитих и опречних ставова о ефектима примјене Закона о допунама Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине, Комисија је донијела одлуку да се 07.06.2005.године организује јавна расправа, у вези анализе ефеката примјене наведеног Закона.

На јавну расправу су, поред чланова Комисије за спољну трговину и царине, позвани

представници 20-так институција и то:

- Министарства спољне трговине и економских односа БиХ,
- Управе за индиректно опорезивање БиХ,
- Канцеларије за ветеринарство БиХ,
- Спољнотрговинске коморе БиХ,
- Ентитетске владе,
- Гранских удружења при коморама (у Федерацији БиХ и Републици Српској),
- Ветеринарског факултета у Сарајеву,
- Пољопривредног факултета у Бањој Луци и Сарајеву,
- Удружења и савеза пољопривредних произвођача и прерађивача у БиХ,
- Пољопривредних института ентитета.

Закључци сачињени на основу транскрипта са расправе одржане 7. јуна 2005. године били су основа за усвајање закључака и они се односе искључиво на анализу ефеката примјене Закона о допунама Закона о царинској тарифи, не претендујући да у Извјештају Дому обухвате све изнесене ставове везане за укупно стање аграра у БиХ, које свакако заслужује посебну пажњу надлежних ентитетских министарстава, али и Вијећа министара БиХ.

У расправи су учествовали: Душанка Мајкић, Фатима Лехо и Петар Кунић.

Комисија је једногласно усвојила сљедеће

З А К Л Љ У Ч К Е

1. Закон о допунама Закона о царинској тарифи БиХ, који се односи на увоз меса, донесен је без недовољне претходне припреме и адекватне расправе у надлежним струковним удружењима и привредним асоцијацијама и показује безброј мањкавости. Такође, рад на овом Закону треба да представља континуиран процес којим се царинска тарифа непрестано прилагођава и усаглашава са кретањима на тржишту.
2. Коморе, као партнери владама на свим нивоима, нису имале прилику да преко својих асоцијација узму активно учешће у самој припреми законског приједлога,

укључујући и припрему подзаконских аката, односно конципирању формалних услова за остваривање права по овом Закону.

3. Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, у току припреме ових законских рјешења, остваривало је најчешћу комуникацију само са појединим удружењима, чији би се легитимитет, бар са аспекта масовности чланства, могао оцијенити упитним (Удружење пољопривредника у БиХ).
4. Закон у основи неравноправно третира произвођаче и прерађиваче меса (фаворизује прерађиваче). Уведеним квотама рјешавају се проблеми прераде у свега 4 предузећа у БиХ (4 предузећа увозе 85 % укупних квота). Утицај квота на агрокомплекс у БиХ је занемарљив. Закон је верификовао хипертрофисане месопрерађивачке капацитете који нису засновани на природној спрези примарне производње и прераде, него на чињеници да поједине компаније увозе јефтино месо, ослобођено царинских и других дажбина, препакую га и пласирају на тржиште као домаћи производ. На основу тога, овај Закон је остварио екстра профит месопрерађивачима по више основа (ослобођени су плаћања царинских дажбина, постоји разлика у цијени инпута, цијена готових производа иста је као и код домаћих произвођача).
5. С обзиром да одговарајућим подзаконским актима (правилници, упутства) нису детаљно прецизирани сви услови за увоз меса, дошло је до изигравања основног духа закона, који, умјесто да стимулише домаћу производњу, бесцаринским режимом додатно стимулише и подстиче увоз.
6. За интензивнији и прогресивнији развој примарне производње (расплодни и товни материјал), потребно је да се приоритетно уведу количински контингенти слободног увоза, те укину царине и прелевмани свим фармерима који испуњавају ветеринарско-санитарне услове за:
 - Тар.бр. 0102 90 49 00 - јунад за тов
 - Тар.бр.0102 10 10 00 - јунице нетељене,
 - Тар.бр. 0103 91 10 00 - меснате пасмине прасади.
7. Укинути тарифне квоте за увоз, без плаћања царине, за двије врсте производа (који не иду у даљњу прераду) него се директно испоручују на тржиште, а то су:
 - Тар.бр. 0210 11 31 00 - шунке и комади од њих, сушене или димљене,
 - Тар.бр. 0210 19 81 00 - месо без кости (свињски каре), сушено или димљено.

Напомена: 95% увозних квота по наведеним тарифним бројевима реализовала је само једна компанија (МИ-МО д.о.о.Мостар).

8. Према информацији Спољнотрговинске коморе БиХ, просјечна цијена увезеног (смрзнутог) меса износи 1,14 КМ/кг, што говори да се увози месо најнижег квалитета (јестиви отпаци). Захваљујући тој ниској цијени увозног смрзнутог меса, месопрерађивачи остварују екстремно висок профит (од преко 500 %), више него и у једној другој дјелатности.
9. Изнесене су тврдње да значајне количине меса, увезеног по тарифним квотама (без плаћене царине), не иду у прераду, него се директно продају на тржишту. Овим се нарушава конкурентност домаћих произвођача.
10. Због недовољне прецизности самог Закона, омогућена је потпуна злоупотреба

прописаних омјера. Наиме, кориштење увозних квота се веже за откуп домаће примарне производње у сљедећим омјерима: за свињско месо 2:1, за пилеће месо 1:3, а за говеђе месо 1:3. Откуп од домаћих произвођача се врши у бруту ("жива вага"), док се увоз врши у нету (месо без кости). У складу с тим, код говеђег меса увоз се врши по пропорцији 6:1 у корист увоза (умјесто 3:1). Приједлог је да се за говеђе месо утврди сљедећи омјер: 1 кг "живе ваге" : 1 кг увозног меса.

11. Саставни дио одлуке о бесцаринском увозу представља и УПУСТВО О УПРАВЉАЊУ ТАРИФНИМ КВОТАМА, по коме сваки декларант који жели да се квалификује за бесцарински увоз - мора поднијети јасне доказе о откупу меса од домаћих примарних произвођача. Међутим, према прелиминарном извјештају Управе за индиректно опорезивање Босне и Херцеговине утврђено је да неки месопрерађивачи нису откупљивали месо од домаћих произвођача, на што их обавезује Закона о царинској тарифи Босне и Херцеговине. То представља драстично кршење закона, чије виновнике не треба тражити само међу увозницима меса, него и међу запосленима у ресорном министарству. Потребно је много боље дефинисати процедуре, али и вршити контроле управљања тарифним квотама, како се не би дешавале уочене злоупотребе.
12. Увоз товне стоке је готово обустављен. Штале су празне. Неки од највећих примарних произвођача меса су на кољенима. У посљедњих 10-так мјесеци није отворена ни једна нова фарма, а већи број их је затворен. Нетачна и произвољна је тврдња из Извјештаја Министарства спољне трговине и економских односа да су се средства, уштеђена од неплаћених царина по основу увоза меса, прелила у примарну производњу. Напротив, Босна и Херцеговина данас нема репро-базу за производњу домаћег меса.
13. Тражи се од Управе за индиректно опорезивање (УИО) да, у складу са овлаштењима, много пажљивије врши контролу токова меса увезеног по квота систему. Дакле, БиХ мора имати успостављен надзор и контролу који ће омогућити квалитетно праћење реализације ефеката примјене Закона о допунама Закона о царинској тарифи Такође, очекује се од УИО да редовно контролише и презентира ефекте примјене овог Закона, чиме ће се онемогућити да његова примјена буде искључиво у функцији поједних месопрерађивача и увозничких лобија, односно, избјегавања откупа меса од домаћих произвођача меса.
14. С обзиром да Савјет министара има задатак да води активну политику стимулисања (сточарске) производње, тражи се од Министарства спољне трговине и економских односа да у најкраћем року преиспита ефекте досадашњег ослобађања увоза меса на основу откупа домаће стоке за клање, те да успостави реалне заштитне мјере при увозу меса. О овоме би Савјет министара у најкраћем року требао да извијести Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ. Умјесто досадашњег одобравања квота за увоз

меса четири пута годишње, приједлог је да то буде **два пута годишње**, уз обавезну претходну анализу ефеката који се достављају Парламентарној скупштини БиХ на усвајање.

15. Захтијева се од Савјета министара БиХ да покрене иницијативу и убрза активности на доношењу новог Закона о царинској тарифи БиХ, који мора бити у функцији заштите домаће производње.

16. Такође, неопходно је да се убрза имплементација Закона о ветеринарству и Правилника о идентификовању животиња у БиХ (Уред за ветеринарство). Тражи се од Канцеларије за ветеринарство БиХ да о овим активностима у најкраћем року извјести Представнички дом.

Приједлог наведених Закључака Комисија у форми извјештаја доставит ће Представничком дому на разматрање и усвајање, те надлежним органима за њихово провођење.

Ад-3

Разматрање Кратке анализе вањскоотрговинске размјене БиХ-Стање трговинског дефицита БиХ и мјере за његово смањење, достављене од Савјета министара БиХ по закључку 53. сједнице Представничког дома

Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Закључком усвојеним на наставку 53. сједнице, одржане 24. марта 2005. године, обавезао је Савјет министара БиХ да у року од два мјесеца припреми информацију о трговинском дефициту Босне и Херцеговине, с програмом ургентних мјера за смањење трговинског дефицита.

Савјет министара БиХ је на 84. сједници, одржаној 30. јуна 2005. године, размотрио и усвојио наведену Анализу припремљену од Министарства спољне трговине и економских односа и обавезао наведено Министарство да Анализу достави Парламентарној скупштини БиХ, и истовремено Закључком обавезао наведено Министарство да тромјесечно припреми и Савјету министара БиХ доставља анализе спољнотрговинске размјене Босне и Херцеговине.

Комисија је разматрала наведену Анализу, достављену 5. јула 2005. године. Уводне напомене о материјалу дао је Сабрија Шерифовић помоћник министра у Министарству спољне трговине и економских односа.

У расправи су учествовали сви чланови Комисије.

Душанка Мајкић истакла је да материјал површан, да не садржи Акциони план са приједлогом мјера и роковима за њихово извршење ради чега је потребно од Савјета министара БиХ затражити да изврши дораду Анализе.

Комисија је једногласно **з а к л љ у ч и л а** да се изражава забринутост због стања спољнотрговинске размјене Босне и Херцеговине са сусједним државама и оцјењује да би извјештај у том погледу требао садржавати приједлог хитних и адекватних мјера које би ублажиле постојећу ситуацију. У том погледу, **предлаже** да Савјет министара БиХ изради Акциони план који ће садржавати приједлог мјера, носиоце активности и рокове за њихово извршење.

Ад-4

Разматрање Анализе резултата одлука Савјета министара БиХ о привременој обустави нулте царинске стопе по Уговору о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске односно Споразума о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе, по закључку 53. сједнице Представничког дома

Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Закључком усвојеним на наставку 53. сједнице, одржаној 24. марта 2005. године, обавезао је Савјет министара БиХ да најкасније за три мјесеца сачини Анализу резултата одлука Савјета министара Босне и Херцеговине о привременој обустави примјене нулте стопе по Уговору о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске, односно Споразума о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе. Одлукама Савјета министара БиХ од 8. марта 2005. године привремено је обустављена примјена нулте царинске стопе по наведеним уговорима за одређене производе унутар шест тарифних бројева.

Савјет министара БиХ је на 84. сједници, одржаној 30. јуна 2005. године, размотрио и усвојио наведену Анализу припремљену од Министарства спољне трговине и економских односа и обавезао наведено Министарство да Анализу достави Парламентарној скупштини БиХ.

Комисија је разматрала Анализу резултата одлука Савјета министара Босне и Херцеговине о привременој обустави примјене нулте стопе по Уговору о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске, односно Споразума о слободној трговини између Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе, достављену 5. јула 2005. године.

Закључила је да се не ради о Анализи резултата него о презентирању података, те Анализу не сматра комплетном. У циљу што брже расправе на Представничком дому, Комисија се није упуштала у расправу о материјалу под називом "Анализа примјене уговора о слободној трговини с посебним освртом на Уговоре између Босне и Херцеговине и Републике Хрватске и Босне и Херцеговине и Србије и Црне Горе", која није разматрана нити усвојена од Вијећа министара БиХ, већ је достављена грешком као информативни материјал уз Анализу резултата коју је урадило Министарство спољне трговине и економских односа тако да приједлог мјера из овог материјала није разматран.

На основу члана 89. Пословника, Комисија је за извјестиоца на пленарној сједници за тачку 2, 3. и 4. именovala предсједавајућег Комисије.

Ад-5

Избор другог замјеника предсједавајућег Комисије за спољну трговину и царине

Представнички дом на 58. сједници одржаној 8. јуна 2005. године у оквиру тачке дневног рада »Именовања и разрјешења чланова комисија Дома« извршио је и избор Иве Лозанчића за члана Комисије за спољну трговину и царине Представничког дома, умјесто Филипа Андрића.

Како је у Комисији други замјеник предсједавајућег био Филип Андрић то је било потребно умјесто њега на основу члана 27. став 2. Пословника Представничког дома изабрати другог замјеника предсједавајућег Комисије.

Комисија је једногласно **за другог замјеника предсједавајућег Комисије изабрала ИВУ ЛОЗАНЧИЋА.**

Ад-6.

Под тачком текућа питања није било питања.

Сједница је завршена у 13:00 часова.

Секретар Комисије
Емира Чешљар

Предсједавајући Комисије
др Петар Кунић